

MAPA ATRAKCJI TURYSTYCZNYCH - RAZEM NA RZECZ ROZWOJU

- 1 Zespół dworski w Mircu, w skład którego wchodzi: willa modrzewiowa zwana dworkiem Prendowskich, spichlerz murowany oraz pozostałości parku dworskiego.
- 2 Kościół parafialny w Skarżysku Kościelnym, wzniesiony w latach 1637-1643 przez zakon cystersów z Wąchocka. Wewnątrz na uwagę zasługuje obraz świętej Trójcy i barokowy ołtarz przeniesiony tu z klasztoru benedyktynów na Świętym Krzyżu.
- 3 Kościół w Mircu, w którym na szczególną uwagę zasługuje obraz z około 1500 r. namalowany na desce, przedstawiający św. Leonarda w otoczeniu czterech aniołów.
- 4 Stadnina koni fiordzkich w Starym młynie nad Kamienną, w Michałowie.

Tekst: LGD Razem na Rzec Rozwoju
Korekta: Małgorzata Zaporska
Autor opracowania: Anna Drzewiecka
Projekt i opracowanie graficzne: Rafał Horzyskiński
Rysunki: Ola Makowska
Skład i druk: Remi-B, Bielsko-Biala, www.remi-b.pl

Autor opracowania nie ponosi odpowiedzialności za aktualność informacji przekazanych na podstawie do jego stworzenia. Opracowania dokonano na podstawie materiałów otrzymanych od LGD Razem Na Rzec Rozwoju.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach III Schematu Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

• Lokalna Grupa Działania „Razem na Rzec Rozwoju”

Lokalna Grupa Działania „Razem na Rzec Rozwoju” obejmuje swoją działalnością gminy Mirzec i Skarżysko Kościelne. Znajduje się tu Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej. Rejon ten posiada silnie zróżnicowaną i bogatą roślinność. Związane jest to z dużym urozmaicheniem podłoża skalnego, rzeźby terenu, gleb, a także działalnością ludzką. Bezpośredni kontakt z przyrodą, możliwość obserwacji z bliska świata zwierząt i roślin, dostarczają turystom niezapomnianych przeżyć. Znajdziemy tu nie tylko naturalne piękno, czyste powietrze i wodę, spokój i ciszę, ale także specyficzny dla każdej miejscowości mikroklimat, zdrową żywność i smaczną regionalną kuchnię.

• „Dlaczego powstał?”... czyli główne cele naszego LGD

Lokalna Grupa Działania „Razem na Rzec Rozwoju” powstała, aby wspomóc rozwój obszarów wiejskich poprzez pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców, podejmowanie inicjatyw na rzecz rozwoju turystyki oraz rozwój lokalnych produktów i usług.

• Informacje praktyczne

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem na Rzec Rozwoju”
27-220 Mirzec
Mirzec Stary 9
tel. 041 271 30 33
mail: biuro@lgdrazem.eu
strona: www.lgdrazem.eu

Rodzinne Centrum Kultury i Wypoczynku „Nad Żarnówką”
Majków, 26-110 Skarżysko-Kamienna
ul. Żeromskiego 106
tel. 041 271 21 22

Restauracja z pokojami gościnnymi
27-220 Mirzec
Mirzec Majorat 8
tel. 0 607 133 773

„Stadnina koni fiordzkich - Stary młyn nad Kamienną”
Wiktor Mosurek
26-110 Skarż
Michałów 2
tel. 698 660 785, 604 774 538

„Małszyński zakątek” Agnieszka Idzik-Napiórkowska
Małyszyn Dolny 31 a
tel. 041 271 30 35, 507 947 076,

„Andrzejówka” Andrzej Idzik
Małyszyn Dolny 30
tel. 041 271 38 41

„Eko” Helena Kasprzyk
Mirzec Majorat 33
tel. 041 271 31 07

Ireneusz i Katarzyna Potrzeszcz
Gadka 197
tel. 041 271 40 06

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Stadnina koni fiordzkich w Michałowie

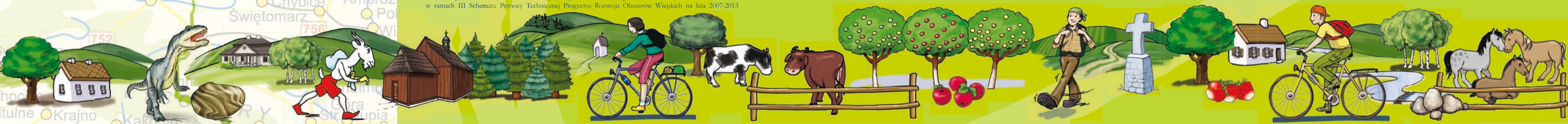
Kościół w Mircu

LOKALNA GRUPA
DZIAŁANIA

RAZEM NA RZECZ
ROZWOJU

MIRZEC • SKARŻYSKO KOŚCIELNA

Piknik archeologiczny Rydno

• Nasze atrakcje

Park archeologiczny „Rydno” - to rezerwat archeologiczny, który jest jednym z najważniejszych i jednocześnie najmniej znanych prehistorycznych zabytków europejskich. Znajduje się tu unikatowy w skali europejskiej kompleks obozowisk - setki punktów osadniczych z paleolitu, mezolitu i neolitu. Jest to pierwsza na

ziemiach polskich aglomeracja osadnicza i jednocześnie jedna z najstarszych znanych kopalń glębinowych na świecie. Kopalnia hematytu, odkryta na terenie rezerwatu, była najstarszą eksploatowaną regularnie kopalnią rudy żelaza w Europie. Występują tu bardzo liczne wytwory z tzw. krzemienia czekoladowego.

W rezerwacie znaleziono ślady kultur: hamburskiej, magdaleńskiej, Bromme-Lyngby federmesser i świderskiej. Znaleźiska te datowane są od XV do VIII tysiąclecia p.n.e. Był to czas cofania się lodowca i tereny te pokrywała tundra. Dawni myśliwi i zbieracze poszukiwali tutaj hematytu - rudy przydatnej do wyrobu rytualnego barwnika (krwica).

Historia powstania rezerwatu:

w roku 1937 odkrywca kopalni hematytu i zarazem pomysłodawca nazwy „Rydno”, Stefan Krukowski, rozpoczął badania archeologiczne, które kontynuowano po II wojnie światowej. Chociaż rezerwat utworzono jeszcze w 1957 roku, do rejestru zabytków wpisany został dopiero 3 listopada 1986 roku.

Dworek Prendowskich powstały pod koniec XIX w.

Pozostałości po starożytnym hutnictwie i górnictwie - w pasie Osiny, Mokre Niwy, Mirów, Tychów Stary, Ostróżka i Jagodne w czasie prac archeologicznych zinwentaryzowano szereg pieców dymarskich i żużla, świadczących o funkcjonowaniu starożytnego hutnictwa i górnictwa datowanego na pogranicze wczesnego i późnego okresu rzymskiego (od II wieku p.n.e. do III wieku n.e.). Obszar LGD był terenem poszukiwań i eksploatacji rud żelaza w okresie rewolucji przemysłowej. Największe prace górnicze prowadzono na początku drugiej dekady XIX wieku w kopalni „Elżbieta” (obecna nazwa tego miejsca to „Dziewiętniki”). Poza rejonem „Dziewiętniki” eksploatacji rud dokonywano wyłącznie metodą odkrywkową. Obecnie widoczne są jeszcze częściowo zarośnięte wyrobiska kopalniane, a nazwy okolicznych miejscowości pochodzą od nazw starych kopalni: Czerwona, Kanał, Plusy, Irena, Dziewiętniki.

Kościół pod wezwaniem św. Leonarda w Mircu - wzniesiony w latach 1844-1850. W średniowieczu wieś należała do klasztoru cystersów w Wąchocku. Znajdował się tam drewniany kościółek pod wezwaniem św. Leonarda. W połowie XIX wieku zbudowano murowaną świątynię, ale patron pozostał ten sam. Przeniesiony ze starego

Św. Jan w Małyszynie

Zespół dworski, w skład którego wchodzi willa modrzewiowa (zwana dworkiem Prendowskich) zbudowana w II poł. XIX wieku na fundamentach dworu z XIX wieku, spichlerz murowany z I poł. XIX wieku (obecnie magazyn) oraz pozostałości parku dworskiego, w którym znajdują się grupy drzew pomnikowych. Modrzewiowy dwór Prendowskich stanowił ważny ośrodek działalności organizacyjnej w okresie powstania styczniowego. Spotykali się tu m.in.: M. Langiewicz, ks. K. Kotkowski, W. Tomczyński oraz inni organizatorzy i przywódcy powstania. Po aresztowaniu Prendowskich rząd rosyjski oddał majątek Mirzec gen. mjr Eggerowi. W ok. 1880 roku nowy właściciel wyburzył wcześniejszy dwór polski, a na jego fundamentach wystawił dworek modrzewiowy w stylu alpejskim, który przetrwał do dnia dzisiejszego. W latach 1945-1983 mieścił się w nim Państwowy Dom Dziecka. Obecnie willa znajduje się w rękach prywatnych.

Kościół parafialny pw. św. Trójcy

Kościół parafialny w Skarżysku Kościelnym

na południku Łysicy, w miejscowości Lipowe Pole Plebańskie, wybudowany w roku 1829 przez prof. Fr. S. Armińskiego, w celu założenia triangulacji dla pomiaru Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego.

Rodzinne Centrum Kultury i Wypoczynku „Nad Żarnówką” w Majkowie - oprócz noclegów zapewnia całodienne wyżywienie. Tu możemy skorzystać z sali internetowej, siłowni oraz terenów sportowych, znajdujących się wokół Centrum, tj. skateparku, boiska do siatkówki, koszykówki, piłki nożnej, placów zabaw dla dzieci. Wieczorem możemy rozpaść ognisko w specjalnie do tego celu wyznaczonym i zagospodarowanym miejscu.

kościółka obraz Świętego podziwiać można w prawym bocznym oltarzu. Został namalowany na desce około 1500 roku i przedstawia Leonarda w otoczeniu czterech aniołów. Nieopodal jest cmentarz, na którym znajdują się kamienne nagrobki pochodzące z XIX wieku, m.in.: grób rodzinny Prendowskich, nagrobki rosyjskie z początku XX wieku, mogiła żołnierzy WP poległych w 1939 roku oraz mogiły partyzantów i ofiar terroru pochodzące z 1943 roku.

Wieńce dożynkowe

„Marsz szlakiem powstańców styczniowych 1863 roku” - każdego roku w styczniu odbywają się uroczystości związane z rocznicą powstania styczniowego 1863 roku.

„Mistrzostwa Polski w jeździe indywidualnej na czas „MASTERS” - impreza dla cyklistów, której celem jest popularyzacja kolarstwa jako sportu i czynnej formy wypoczynku: odbywa się na przełomie maja i czerwca w Skarżysku Kościelnym.

„Cudze chwalicie, swego nie znacie” - impreza odbywa się w czerwcu w Skarżysku Kościelnym. Jest to przegląd amatorskich zespołów śpiewaczych połączony z pokazem sztuki ludowej i rękodzieła oraz możliwością skosztowania regionalnych potraw, m.in.: „placka spod kamienia”- wpisano do rejestru potraw regionalnych oraz wielu gatunków miodu.

„Dożynki gminne” - odbywają się na przełomie lipca i sierpnia. Jest to święto plonów, okazja wyrażenia radości i podziękowania za zebrane plony. Organizowane są wówczas pokazy wieńców dożynkowych z poszczególnych sołectw.

Wyrobiska glinki ceramicznej - Majków Anna

my wyprawę łowiecką (z aparatem fotograficznym), objazd samochodem terenowym po okolicznych terenach łowieckich, tropienie i podchodzenie zwierzyny, odwiedzenie hodowli daniela oraz możliwość wysłuchania ciekawych opowieści o zwyczajach zwierząt.

Wędkarzom proponujemy wędkowanie w naszych stawach rybnych. Z pozyskanych ryb można na miejscu przygotować pyszne dania. Służymy nauką przygotowywania potraw regionalnych - specjalizujemy się w dziczyźnie, rybach (karp małyszynski, farsz z kaszy gryczanej), przetworach i wielu innych potrawach.

Proponujemy również leśną wyprawę rowerową. Możemy pojechać nad malowniczo położony śródełny zalew - pozostałość po płuczce rudy żelaza, dalej przez las do następnego zbiornika wodnego w pobliżu wsi Lipie. Drogą piaszczystą wracamy do Małyszyna. Dla bardziej wytrwałych proponujemy następny odcinek do źródeł

• Imprezy cykliczne

„Piknik archeologiczny Rydno” - majowa impreza promuje rezerwat archeologiczny „Rydno”. Podczas jej trwania można zasmakować życia codziennego naszych przodków z epoki kamienia (uczestniczyć w rytuałach, poznać obyczaje i rozrywki, czy wypróbować używanuch wówczas narzędzi). Jest to impreza o charakterze rekreacyjno-rozrywkowym, a zarazem żywa lekcja historii.

Las w Mircu

roku, kiedy biskup krakowski Gedeon poświęcił kościółek) należy odwiedzić murowany kościół, cmentarz parafialny, na którym znajdują się kamienne nagrobki pochodzące z XIX wieku, zespół dworski z modrzewia. W centrum Mirca możemy odpocząć i zjeść posiłek w restauracji z pokojami gościnnymi. Z Mirca udajemy się do Skarżyska Kościelnego, gdzie proponujemy zwiedzenie kościoła św. Trójcy. Docieramy następnie do miejscowości Świerczek, w której warto zobaczyć przydrożną zabytkową, murowaną kapliczkę z XIX wieku, a dalej - w miejscowości Kierz Niedźwiedzi - mogiłę powstańców powstania styczniowego 1863 roku (mogiła znajduje się około 500 metrów w głębi lasu). Powrót przez miejscowości Zbijów i Jagodne (zgodnie z drogowskazami). Dawnym szlakiem powstańców dojeżdżamy do miejscowości Grzybowa Góra - wsi z 700-letnią tradycją, gdzie na terenie miejscowej szkoły znajduje się obelisk. Wracając przez Skarżysko Kościelne docieramy do przysiółka Szczepanów, obecnie ul. Szczepanów, gdzie udajemy się do rezerwatu „Rydno”. Obok rezerwatu znajduje się malowniczo położona stadnina koni „Stary młyn nad Kamienną” z przydrożną zabytkową kapliczką.

Na szlaku

ok. 300 metrów. Docieramy do miejsca, gdzie w rozproszeniu znajdują się liczne doły, z widocznymi obwałowaniami ziemnymi, które są pozostałościami po dawnych wyrobiskach szybowych rud żelaza. Miejsca te porasta obecnie las i krzewy. Mieszkańcy wyrobiska te nazywają „worfami”. Następnie jedziemy dalej w kierunku zabudowań Majkowska Anna (obecnie ul. św. Anny). W przysiółku, obok przydrożnego krzyża, skręcamy w lewo, w kierunku trasy Skarżysko - Starachowice. Po przejechaniu ok. 350 metrów po obu stronach drogi widzimy ukośnie biegnący, prosty dukt leśny (dawna kolejka leśna). Wsiadamy z samochodu i kierujemy się pieszo na dukt po lewej stronie drogi. Po przejściu ok. 50 metrów znajdziemy się w miejscu licznie rozproszonych śródełnych oczek i sadzawek wodnych. Są to pozostałości po kopalniach glinki ceramicznej, działających jeszcze w okresie

Hodowla konika polskiego – Skarżysko Kościelne

Jest to propozycja dla doświadczonych turystów, sprawnie posługujących się mapą.

Kamienne doły (dojazd ul. Żeromskiego, na wysokości posesji nr 194 należy skręcić w prawo w polną drogę) - stanowiska, gdzie zlokalizowane są liczne doły z odlamkami skał wapiennych, gęsto porośniętych jałowcem pospolitym. Wiosną można tam zobaczyć przyłaszczki, fiołki i pierwiosłki lekarskie. Po przejściu ok. 250 metrów w kierunku doliny rzeki zobaczymy na zboczu wiekowy dąb - pomnik przyrody; roztacza się stąd także widok na przełom Żarnówki; od strony południowej rezerwatu zaś - malowniczy widok na pobliski Parszów, dolinę rzeki z pozostałościami po zabudowie siola młynarskiego i stawu młyńskiego.

Pleśniówka (dojazd - wracając z Kamiennych dołów do ul. Żeromskiego; należy skręcić w lewo w kierunku skrzyżowania; na skrzyżowaniu skręcić w prawo w ul. Pleśniówka; dojeżdżamy w ten sposób do końca drogi na skraj lasu. Z powodu zakazu wjazdu do lasu dalej należy iść pieszo; korzystając z mapy,

Dąb - pomnik przyrody Majków

nieopodal klasztor cystersów klasy „0” w Wąchocku (trasa 7 km).

• Produkty lokalne

Nasze gospodynie dokładają wielu starań, aby zachować przepisy swych babć. Braliśmy z powodzeniem udział w wielu konkursach kulinarnych. „Placek spod kamienia” - wpisany do krajowego rejestru jako potrawa tradycyjna; posiada certyfikat. Placek przygotowywany przez koło gospodyń wiejskich z Grzybowej Góry, „farsz z kaszy gryczanej” - czeka na wpis na listę produktów tradycyjnych, i „karp Małyszynski” pani Agnieszki Idzik-Napiórkowskiej czeka na wpis do rejestru. Ser żółty pani Jadwigi Koziel i „napój jabłecznik” pani Agnieszki Idzik-Napiórkowskiej uzyskały wyróżnienie w konkursie „Nasze Kulinarne Dziedzictwo”